

EX-POST EVALUACIJA LRS-a

NA KOJE ELEMENTE PRIPAZITI PRI IZRADI I PROVEDBI?

Danijela Mačković

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Na koje elemente **PRIPAZITI** pri provedbe evaluacije LRS-a?

Evaluaciju planirati
na vrijeme

Imati jasnu svrhu
evaluacije

Uskladiti
intervencijsku
logiku i evaluacijske
elemente

Definirati
pokazatelje

Ojačati sustav
prikupljanja
podataka

Snažnije vrednovati
dodanu vrijednost

Cjelovitije
primijeniti
kvalitativne metode

Ojačati evaluacijske
kapacitete

Evaluaciju koristi za
unaprjeđenje rada

Povezati lokalnu i
PRR razinu

1.

Evaluaciju planirati na vrijeme

evaluaciju bismo trebali planirati **paralelno**
s izradom LRS-a

GDJE JE POGREŠKA?

- završna evaluacija se planira prekasno, pred kraj programskog razdoblja
- ne definiraju se unaprijed evaluacijska pitanja kao ni početni pokazatelji
- nisu definirane metode prikupljanja podataka

KOJE SU POSLJEDICE?

- nemogućnost usporedbe početnog i završnog stanja
- oslanjanje na procjene umjesto na dokaze
- slaba povezanost između ciljeva i rezultata

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

evaluacija treba procijeniti relevantnost, učinkovitost, efikasnost i koherentnost mjere

2.

Jasna
svrha
evaluacije

GDJE JE POGREŠKA?

- evaluacija se svodi na administrativno izvještavanje i/tli se provodi samo da bi se zadovoljila forma
- ne koristi se kao alat za učenje i upravljanje

KOJE SU POSLJEDICE?

- nema jasnog odgovora na pitanje: Što smo iz evaluacije saznali?
- nisu izvučene važne pouke – naučene lekcije koje bi mogle pomoći da budemo sposobniji u budućem programskom razdoblju

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

3.

Uskladiti intervencijsku logiku i evaluacijske elemente

potrebna provjera dosljednosti između intervencijske logike i evaluacijskih elemenata

GDJE JE POGREŠKA?

- ciljevi LRS-a nisu povezani s konkretnim pokazateljima
- evaluacijska pitanja nisu povezana s pokazateljima
- postoje praznine između ciljeva i mjerljivih pokazatelja

KOJE SU POSLJEDICE?

- nemogućnost dokazivanja doprinosa
- slaba argumentacija učinaka LAG-a – odsustvo mjerljivih pokazatelja uspješnosti

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

4.

Definirati pokazatelje

prevelik fokus na output pokazatelje

GDJE JE POGREŠKA?

- broj projekata, broj korisnika, iznos sredstava
- nedovoljno praćenje rezultata i učinaka

KOJE SU POSLJEDICE?

- nemogućnost dokazivanja stvarne promjene u zajednici
- ograničeno razumijevanje dodane vrijednosti

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

uspostaviti sustav kontinuiranog praćenja

GDJE JE POGREŠKA?

- podaci se prikupljaju ad hoc
- ne postoji standardiziran obrazac za praćenje rezultata projekta

KOJE SU POSLJEDICE?

- ne postoji kvalitetna baza podataka, podaci su nepotpuni
- teškoće u agregiranju rezultata na razini LRS-a
- otežana evaluacija, smanjena vjerodostojnost evaluacije, a s time i slabi zaključci (površna samoevaluacija)

5.

Ojačati
sustav
prikupljanja
podataka

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

poticati dodanu vrijednost kroz jačanje društvenog kapitala, lokalnog upravljanja, partnerstva i animacije

6.

Snažnije vrednovanje dodane vrijednosti

U ČEMU JE POGREŠKA?

- fokus je na projekte, a ne na procese
- nedovoljno vrednovanje animacije i kapaciteta zajednice
- nedovoljna analiza upravljačkog mehanizma

KOJE SU POSLJEDICE?

- podcjenjivanje stvarnog doprinosa LAG-a
- nedovoljno razumijevanje primjene LEADER metode

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

7.

Cjelovitija primjena kvalitativnih metoda

**preporučuje se kombinacija kvantitativnih
kvalitativnih metoda**

U ČEMU JE POGREŠKA?

- korištenje samo brojčanih pokazatelja
- izostavljanje intervjua, fokus grupa

KOJE SU POSLJEDICE?

- nemogućnost razumijevanja:
  - zašto su određene mjere uspjele ili nisu
  - kako funkcionira partnerstvo
  - kakav je učinak animacije
  - izostanak razumijevanja dodane vrijednosti

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

uključivanje iskusnih evaluatora kada je potrebno

8.

Ojačati evaluacijske kapacitete

U ČEMU JE POGREŠKA?

- nedostatak metodološkog znanja
- neadekvatna procjena kvalitete vanjskih evaluatora
- ograničen proračun za evaluaciju

KOJE SU POSLJEDICE?

- površna i formalna evaluacija

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

9.

Evaluaciju koristi za unaprjeđenje rada

primjeri iz prakse pokazuju da evaluacija može dovesti do promjena kriterija i prioriteta

U ČEMU JE POGREŠKA?

- rezultati evaluacije ostaju u izvješću, ne primjenjuju se
- ne provode se organizacijske promjene

KOJE SU POSLJEDICE?

- ponavljanje istih slabosti u sljedećem programskom razdoblju

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

10.

Povezati
lokalnu i
PRR razinu

LRS mora dokazati doprinos fokus područjima i zajedničkim evaluacijskim pitanjima – jedna od najzahtjevnijih točaka evaluacije

U ČEMU JE POGREŠKA?

- Nerazumijevanje sekundarnih doprinosa
- lokalni pokazatelji nisu povezani s PRR pokazateljima

KOJE SU POSLJEDICE?

- slaba vidljivost doprinosa LRS-a nacionalnim i EU ciljevima

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT

Kako izbjeći ove pogreške?

Planirati evaluaciju od početka

Uskladiti ciljeve – evaluacijska pitanja – pokazatelje

Kombinirati kvantitativne i kvalitativne metode

Koristiti rezultate za unapređenje budućih strategija

Pokušati povezati lokalnu i PRR razinu

Hvala na pažnji!

monitoring.PRR@mps.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva

Financira
Europska unija

LEADER
Development led by local communities

RURAL PACT